

FELELMELIK NAPLO

Helyzetek árak	
Melyben:	Vidéken:
1 óra 1 K.	1 óra 1-50 K.
1/2 óra 3 K.	1/2 óra 4-50 K.
1/4 óra 6 K.	1/4 óra 9 K.
1 óra 12 K.	1 óra 18 K.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-tér 1.
TELEFON 208.
Egyes szám: 4 fillér.
Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Felelmelik

a boradót, felelmelik a söradót, de a szeszadót alig emelik fel. Hát miért éppen a szeszadót kevéssé? Talán éppen azért, mert tudják, hogy milyen pusztító hatása van a pálinkának, a szesznek? Nem bánják, nem törődnek vele, sőt épenséggel akarják, hogy butuljon a nép? A bort persze a földmives termeli leginkább, kinek sok ezrei pusztulnak a csatatereken. Persze elég adó a szeszgyárosokra nézve a kiadás az országgyűlési képviselői választások alkalmából. Ilyenkor a szeszgyárosok teli kézzel áldoznak, jól tudják, minő kitűnő tőkebefektetés ezen áldozat.

És most pláne milyen jó üzlet! Szesz. Drágul a bor, drágul a sör, a szegény ember majd issza a pálinkát, mennyivel több fog fogyni, mennyivel nagyobb lesz majd a haszon, majd aztán a leközlebbi választáskor újra áldozunk. Persze a nép, a szegény a butul, fiait elcsenevezsnek, a hülyék száma szépen szaporodik. De hiszen ez kell, ezek meg majd még jobb kuntsaftok lesznek, még többet isznak, elisszák azt a kis földet és majd nemcsak a pálinkán lehet keresni, hanem azon a kis házon, a kis földön is, melyeket majd árverésen elkotyavetyélnék.

Hát tényleg szükség van az új adó emelésekre? Ugy hiszszük, hogy nem. Ha a hadiadót úgy vetik ki, úgy hajtják be, ahogy semminemű adót, egyéb adót emelni nem kell. Hát nem elég, hogy azok, akik a háború alatt nyereszkedtek addig, amíg fiaink a harctéren szenvedtek, nyomorékok, vakok lettek, elestek, még haszon is kell nekik? Hol van itt az igazság? Vezérelvül fel kell állítanunk, hogy a háború alatt senkinek meggazdagodnia nem szabad. Kiki örüljön, ha megtarthatja azt, ami háború előtt volt neki, de többje ne legyen egy fillérrel sem. Amivel többje van neki, az legyen a közzé,

az államé, azon államé, amely nemcsak vagyonát megóvta, megvédelmezte, hanem a legálább neki bizonyára becses életét is.

Ennek így kell lenni, de nem lesz így, mert hát az államnak ugyan nem, de más tényezőknél bizonyos alkalmakkor szükségük van „áldozatkész” jóbarátokra, akik a

pénzt ott nem sajnálják, ahol majd busásan visszakerül. Ezért hát csinyán bánnak a háborus adóval. Ugy fogják azt kivetni, hogy jusson is, maradjon is, de inkább maradjon, mert ha nekik marad, akkor marad a választásokra is. De ha nekik nem marad, akkor hogy csinálják meg a népakat nyilváníthatás?

A világháború.

A német

kancellár tegnap ismét felszólalt a birodalmi gyűlésen és beszéde, amely érdekesség, önérték, igazságosság és megfontoltság dolgában felülmúlta május 4-iki beszédét is, nagy hatást és megelégedettséget keltett a birodalmi gyűlés tagjai között. A kancellár beszélt a háború mai állásáról; arról, hogy a németek, a magyarok és osztrákok és szövetségeseik hogyan járultak meg ismét a háború téréképei; beszélt a cenzuráról és ezzel kapcsolatban a gombamódra elszaporodó röpiratokról és beszélt végül a béke kérdéséről és a béke lehetőségéről.

Hangsúlyozta a kancellár, hogy már két ízben nyilatkozott a békéről, legutoljára egy amerikai újságíró előtt, amikor kijelentette, hogy a békétárgyalások csak akkor érhetik el céljukat, ha azokat a hadviselő országok államfőiről vizsgálja, ama valóságos háborus helyzet alapján, amelyet minden haditérkép jelez. Ezt a másik oldalon visszautasították. És folytatta eképen:

„A haditérképet nem akarják elismerni. Abban reménykedtek, hogy azt meg tudják javítani. Közben az továbbra is a javunka változott. Bevezették a térképre a kut el amari angol hadsereg megadását, a franciák verduni vereségeit, a márciusi orosz offenzíva meghiusulását, szövetségseink hatalmas előretörését Olaszország ellen, a Szaloniki előtti vonal megszüntetését és a legutóbbi napokban a jütlandi tengeri csatát. Ily módon a haditérkép már megint megváltozott. Az ellenség ezt még mindig nem akarja meglátni és így nekünk tovább kell küzdenünk, tovább fogunk küzdeni a végleges győzelemig. Mi megtettük a magunkét, hogy a béke útjait egyengessük. Az

ellenségek gúnyal és csufolással utasítottak vissza benünket. Ezzel minden további békebeszéd, ha tőlünk ered, ez idő szerint, semmis és káros.”

A kancellár beszéde az események központjában áll és bizonyos, hogy amilyen érdeklődéssel olvassuk mi, olyan érdeklődéssel olvassák az entente országokban is.

Orosz harctér.

Északkeleten majdnem az egész 350 kilométer hosszú arcvonalon változatlan heveséggel tovább tartanak a harcok. Oknáktól északra tegnap nehéz, váltakozó sikerű harcok után visszavontuk csapatainkat a szétlőtt első állásokból az öt kilométernyire délre elkészített vonalra. Jasloviecnél, az alsó Strypa mentén az ellenség ma reggel erős tűzérési előkészítés után támadott, de mindenütt visszavertük, néhol kéztusában.

Trembovlától nyugatra ugyanabban az időben ágyunk tűzében összeomlott egy orosz támadás. Tarnopoltól nyugatra és északnyugatra szintén elkeseredetten folyik a harc. Az ellenséget mindenütt, ahol átmenetileg előnyöket ért el, nyomban visszavertük.

Egy zászlóaljunk előtt 350 orosz holttest fekszik. Az Ikwamenti Múnow és az Olykától nyugatra eső területek között, ahová az oroszok folyton erősitéseket vonnak össze, mint előbb, ugy most is elkecseregett a viaskodás.

Olasz harctér.

A helyzet változatlan. Egy tengerezeti repülőrajunk tegnap éjjel megtámadta a Livensamenti San Donna di Piave-i és a latissanai vasúti telepeket. Szárazföldi repülőink Verona, Ala és Vicenza pályaudvarait bőségesen bombázták. A hónap

kezdeté óta több mint 9700 olaszt, köztük 184 tisztet fogtunk el, 13 gépegyvert zsákmányoltunk.

Kitchener és vezérkarát elsüllyesztették.

Éjszaka érkezett hozzánk egy távirat, amitől világszerte fölviharzik majd az iszonyodás. Angol forrásból, Londonból hivatalosan jelentik, hogy Kitchener és vezérkarát egy hadihajóval együtt elsüllyesztették és a távirat azt is jelenti, nem remélhető, hogy a hajón levők közül valaki is megmenekült volna.

A megpróbált nagy nemzet, Anglia, mély gyászba borul ettől az eseménytől; Kitchener vezérő, nagytekinélyű emberük volt és épp a most trójingó világháború emelte Kitchener egyéniségét a nemzetközi figyelem elé.

Úton volt Oroszország felé... bizonyára tárgyalás céljából, hogy elleneinkkel miként vivja meg Anglia továbbra is a háborút; a vérző nemzetek összes vezérő férfiai között a legstótebb végzetten jóslgatta számunkra a hosszú-hosszú háborút; ismerjük a multját, indiai, egyiptomi nehéz emléktű szereplését... most azonban csak a részvét borzongatja értelműket; példátlan a tragédia, ahová a szerencsétlen ember elmúlt, mennyi szegény, áldozatkatonájával fog odalent találkozni.

Péter Pál a Vöröskereszté.

A Magyar Vöröskereszt Egyesület, amely a legnagyobb kiegészítő szervezete a hadseregnek, beszámolóval és kérés szóval fordul a közönséghez. Beszámolóval, mert érzi, hogy számot kell adnia majdnem 2 éves háborus működéséről azoknak, akik oly bőségesen támogatták, de egyúttal kérés szóval is, mert a hosszú háború határtalan feladatok elé állította és hacsak működéséle korlátozni nem akarja, kénytelen a közönség újabb áldozatkészségéhez fordulni.

A Magyar Vöröskereszt Egyesület mintegy 2000 kórházban 100.000 beteget ápol egyszerre és eddig több mint 1.000.000 katonát részesített ápolásban. Fenntartja a tudósító irodát, mely a harctéren levő katonák hollétérol ad értesítést, hadifogyókat gyámolító és tudósító hivatalát, közvetíti a harctéren levő katonák részére az adományokat, anyagilag támogatja

BLOUS UJDONSÁGOK! Crepp, Grenadin, Voal, VERMES áruházában.

Selyem, Japonais
Crepp de chine és fehér, kézzel himzettekben órisi áválaszték

ALKALMI VÉTEL LEGFINOMABB FEHÉRNEMÜRE VALÓ HIMZÉSEKBE.

a sebesült és beteg katonákat, valamint a harcban elesett hátramaradt családtagjait.

Sebesült katonákat szállít a hadszíntérről, mely célra 9 körhízi vonat áll rendelkezésre. Továbbá szállítja a sebesült és beteg katonákat a vasúti és hajóállomásokról a kórházakba.

A hadszíntérről küldött a vonatokon kívül 165 sebesült-szállító kocsi, 23 farszereket, 300 hordágyat és hordászékeket. Egy 200 ágyas tábori kórházat tábori kápolnával, tábori rak táraikat és fiókraktárokat állított fel.

Hivatásos és önkéntes ápolóknak engedett át szolgálatára a kórházaknak. Azonfelül kórházat állított fel Szófiában és Konstantinápolyban is.

A jövő programjai még nagyobbak, hiszen a háború csapásai nem szűntek meg, sőt ellenkezőleg, a hosszú háború fokozta annak a társadalomra gyakorolt hatását. Hogy a Vöröskereszt egyet hivatásának a jövőben is megfelelhessen kéri a közönség áldozatkészségét. Péter és Pál napja, június 29-én a Magyar Vöröskereszt. Gyűjteni fognak ezen a napon az ország minden részében, az Alföldön, a hegyek bér-

sein, a dombok vidékein gyűjteni fognak a napon a templomokban, a hivatalokban, a város területén és utcákon, gyűjteni fognak mindenütt, ahol a magyar szent haza érzése él és ahol ezért áldozni tudó becsületes emberek vannak és remélik, hogy nem fog kitérni a gyűjtés elől senki, mert lehetetlen, hogy egy ember is legyen, aki megtagadja filléreit a sebesült katonák, a háború borzalmait által sujtott esedéklőkötől. Már pedig a Péter Pál napi gyűjtés minden egyes fillérére a sebesülteknek, a nyomorgóknak jut, mint egy ember fog Magyarországot egész népe ezen a napon áldozni és azt, amit az ad, tulajdonképpen nem a Vöröskeresztnek adja, a Vöröskereszt Egyet csak az ut, amelyen az adományok a leg-szentebb célhoz jutnak.

A Vöröskereszt Egyet ez uton is kéri a jólelkű, emberbarát és a nagy idők nagy kötelességei alól kitérni nem akaró embereket, tegyék ünneppé a Péter-Pál napot, hogy késő unokák is megemlékezve a napról, azt olyannak lássák, ami dicsőséget és becsületet szerez a mai kornak.

Tónus és igazság.

A faluk életének elejtett mélyéből egy kérés szót szeretnénk utra indítani, amely kérés szó a meg-megértést kereső nyíltsággal kopogtatna be a hivatalok szárnyas és nem szárnys ajtán egyaránt. Mit is akarunk? Értsük meg és értékeljük is végre a magyar fajnak azt az elemét, akit a mindennapi beszédeinkben úgy szoktunk nevezni: paraszt.

A magyar nemzet ép e háború után nagyon sokkal lett adósa a magyar parasztnak. De ne ép ezért. Vagy hisszük-e azt, hogy a magyar parasztnak lelkén is oly kemény és kérges a bőr, mint a tenyerén? A magyar paraszt finom, sőt betegesen finom idegzetű, gyanakszik és felejtlen nem tud. Megérinti a lelkét egy életre az a szó, a mi tuskét szurt beléje. Igen ezért, valahogyan találjuk el a tónust, és az igazság mérlegét sohse tegyük félre, ha a föld népével van dolgunk. Egy két példa, ahogy nem szabad.

— Hol volt, hol nem, volt egy falu, ahova eljött egy hivatali ember, akinek valami hivatalos dolgot kellett lebonyolítania. A falusi hivatalokban úgy-e, nem lakkcipős, vasaltadrágos emberek ülnek. Az egyik idősebb bácsi, ki egyébként

jó beszélő tehetséggel van megáldva, vagy inkább megverve, volt mondjuk az egyik előadó. Beszélt, beszélt, mindenbe beleeszt. Az uriembernek elfogy a türelme a sok beszéd hallatára és emígyen dörren ki belőle a rendreutasító szó:

— Maga meg akkor beszéljen, ha kérdezik.

A mi öreg emberünk elhallgat, felel, veszi a kalapját és köszönés nélkül hazament. Nem iskolás gyerek ő már. Nem. Hisz egyik fia már a harc téren el is esett, azt se tudja, hova temették. Meg hát ő mindig igazat mondott. Azt az igazat, amivel a közönségnek használna csak, de senkinek se árt. Vajjon ki fogja ennek az ösárfiú embernek lelkéből kivenni azt a tuskét, melyet beleszurtak, midőn a képviselőtestület előtt rendreutasították, mint akár a janító az iskolában az ő unokáját. Ez a túske még talán annak a kis unokának a lelkét is fogja szúrni.

— Meghalt a családnak katonája egyik távoli kórházban. Ládája, ruhája ott maradt a kórházban. Az anya haza akarja meghalt fiának cókómkját hozatni. Elmegy oda, ahol a hivatalos bizonyítványt megszerzheti ezen kérelméhez, Sirva fakad, amint ott a hivatalban kérelmét előadja, hogy miért jött. A hivatalnok mérlegelődik és aztán imígyen folytatja:

TÁRCA.

Mikor a nap lángnyelveken beszél.

Írta: Hajós József.

Sejtelmekkel teik el a lelkünk, ha az égen égő csillagokat gondolkodva nézzük. Ilyenkor meggyőződhetünk arról, hogy a leg-fenségesebb természetes kinyilatkoztatás a csillagfényes ég éjjel, nappal pedig az égből áradó napsugár.

Kivált most érdeklődnek a csillagászok a nap iránt, mert egy közülük észrevette, hogy lángnyelveken szól. Megismétlődött fenséges változtatással az a jelenet, midőn az égő csipkebokorból szólt Mózéshez az Ur. Nemrég ismét lángban, tűzkitörésben nyilatkoztatta ki magát a Teremtő, de oly meglepő fenséggel, hogy a hívő csillagászok térdénálva nézik a napsugár fényét.

Földünkön most két év óta világégs van; égő városok s falvak lángja éjfélikor is alkonyozást és hajnalpirkadást varázsol a tájra, a lángszintű légből tűzhányó gépmadarak, vijjogva szálló gyújtó-

gránátok, a pirotechnika borzalmas alkotásai szállnak, mintha lángra akarnak lobbantani az egész sárteket.

De ez a borzalmas földi világégs csak gyerekes túzijáték ahhoz az égi tűzkatasztrófához képest, melyet a nap tömegében észlelt Fényi csillagász, a kalocsai Haynald csillagvizsgálónak világhírű tudós igazgatója.

Ugyanis a Nap égitest legalaposabb ismerője s megfigelője, a kiváló jézustársasági pap és csillagász Fényi 1915. dec. 23-án észlelte a valaha megfigyelt legnagyobb lángkitörést az izzó napkorongon. Rendkívül érdekes észlelését az „Astronomische Zeitschrift“ közli.

A csillagászok már rég észrevették, hogy a napon óriási kitérések tombolnak időnkint; ezek az u. n. protuberanciák. Mi megszoktuk már teljes, szabályos korongnak látni a napot; ilyen szabályos szélű korongnak látjuk pl. akkor, midőn vékony felhőfátyolon át szemléljük. Ha azonban a Napot teljes napfigyatközáskor nézzük, midőn eleje kerül a hold és fedti a napkorongot, akkor a nap kevésbé fénylő peremréseit is láthatjuk és megfigyelhetjük a rajtuk változó egyenetlenségeket, melyeket a lángkitérések, protuberanciák

okoznak. Ilyenkor a nap eltakarta korongját szabálytalan, ezüsfényű, vékony légkörbeurak az u. n. korona veszi körül, mely oly ritka anyag, hogy az 1843-ik évi üstökös könnyen áthaladhatott rajta.

A napkorong szélét vörösfényben körülvevő kromoszféra protuberanciák mintegy geizirként előtörő lángszökőkutak törik át. Ezek a gázkitérések gyakran 150—400 ezer kilométer magasságig is kilövellnek, 280—300 kilométeres másodpercenkénti gyorsasággal téve meg az utat. A protuberanciák káprázató és borzalmasan fenséges túzijátéknak méreteit csak akkor gondolhatjuk el némileg, ha nem felejtjük, hogy a Nap térfogata 1,300.000-szer nagyobb, mint Földünk átmérője; a Föld és a Nap tömege pedig ugy aránylag egymáshoz, mint 1: 324.439-hez. A Nap 20 millió inértföldnyire van a Földtől, ezt az utat a fény 8 perc és 17.8 másodperc alatt futja be.

A protuberanciák tehát a Nap tömegéből feltörő és a napkorong szélén látható óriási nyelv-, faág-, ecset-, kéve alakú lángok, melyek napfigyatközáskor fénylő vörös színben tűnnek fel a Napot elfedő sötét holdkorong mögöl. Ilyenkor szabad szemmel is láthatók, de

megfelelő műszerrel teljes napfény esetén is megfigyelhetők. E ropant-kitérések anyagát is megalapították a csillagászok, amennyiben a színkép-elemzés révén kitért, hogy a napkorongból kitörő lángnyelvek: izzó hidrogén, magnézium, helium, nátrium, bárium, titán és vasgökök.

A Napon végbemenő eme folytonos túzijáték sok-sok ezerévek óta tart s ki tudná megmondani, hogy mikor lobbant fel majd az utolsó lángnyelv a Napkorongon? A legcsodálatosabb pedig az, hogy bár a Napon tüzes katasztrófák váltakoznak időtlen idők óta s lángnyelvek szédítő magasságba törnek fel belőle sűrűn s szakadatlanul, — mégis a Nap melengeti a Földünket, sugarával neveli itt az életet és színezi a tájakat, a szépség varázsát leheli a Földre. Mindezt meggondolva még több elragadtatással zengte volna a vak Ossian szépséges himnuszát a ragyogó Naphoz:

„Csak egy, Te magad nem lankadsz el a fényben.”

Lángolsz ragyogásod örök gyönyörben. Ha szörnyű vihar dul a messze világon, Villám tüze csattog, zörg, dörg a határon, A zord boru szörnyű viharja fölött te Oly édesen áldva mosolygasz a földre.” (Folyt. köv.)

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különböző vasznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkezdők-ből. Agy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

AZ APOLLÓ-SZINHÁZBAN LEGKÖZELEBB

A balladát szavalja Takács Annuska
fővárosi színművésznő. — 5 felv.

SIMON JUDIT

KISS JÓZSEF BALLADAJA, A

Filmhez írt eredeti zenét Ujházi F. fővárosi
hegedűművész zongora kísérettel adja elő.

— Hát minden vacakjukért csak
tárgatják az embert?

Hát vacak egy anya szemében,
vadidegenben elhalt fiának ék-
mókija? Nem szentimentalizmus,
de így van: feltépett szíve sebére
valami kis irt keres alázatos ké-
réssel, megadják az irt, de először
szurnak egyet azon a már ugys
fájó seben. A kérdés ismét csak
az: el lehet-e felelteni ilyen?

Bevonul egy 50 év körüli munká-
késamber, otthon hagyja feleségét,
három gyermeket. Lakók (meg-
jegyzendő nem Székeshérvártól
vagy általában nem városban lak-
nak) tebát igazán szegények.
Egyetlen vagyonuk félhold szőlő.
A három gyermek közül a fiu
legényszerben van és falusi csiz-
madia ipart űzi, mikor t. i. üz-
heli, az egyik leány meg beteges,
munkaképtelen. Szorgalmas nap-
számos családlól van szó. Az
asszony szokimondó. Most a fiu
is elment katonának. Es az át-
hönmaradtak nem kapnak semmi
segélyt. Folyamodnak, kérévnyez-
nek, könyörögnek, sirnak, átko-
zónak. Hasztalan. Nem kapnak
segélyt. Pedig jár nekik segély.
Micsoda kommentárokat fűznek
faluszerte ily esetekhez! Senki
sem "csodálkozik azon, ha a leg-
képtelenebb kommentárok hitlere
találnak és így tekintélyt falu-
helyen kabátos ember nem él-
vezhet.

Ezek megtörtént esetek. — Mi
pedig mindnyájan tarisunk szem-
lét magunkban, nehogy széles
rétegekben felgyulladjon a nép
lelkében az a tűz, amelynek neve:
bizalmatlanság, ellenszenv, gyű-
lölet.

Herosztatosok.

A szabadkőművesség közelről. — A szabad-
kőművesség szerepe a világháborúban. —
Kik a felölések? — A tények. — Az ir-
forradalom is szabadkőműves néző. — Já-
sziki viszonya az angol, francia és olasz
szabadkőművesekhez. — Együttműködés, amit
nem lehet tagadni. — Egyéb bizonyítékok.

Irta: Ágoston Mihály.

Sárból, agyagból, csupán ra-
gacsból nem lehet palotát építeni.
Tégla kell ahhoz, kő: oszlopok,
kötések, művészet, eszme, kiszámi-
tás, előrelátás, a következmények-
kel való számolás és még sok
egyéb...

A vakolóról, a pallérokról és
a mesterekről lesz t. i. az alábbi-
akban szó, akik kőműveseknek
zárójelben pedig „testvérek”-nek
nevezik magukat. „Jásziki”-ról és
a többiekéről — a szimbolikusok-
ról — beszéltek és ezeknek em-
brióiról a „Galilei kör”-ökről és
organumaikról, a „Világ”-ról, a
„Népszaváról”-ról, a „Nyugat”-ról,
a „Huszadi Század”-ról stb. be-
szélek. Ezeknek a matadorjai
mindazonáltal nem kőművesek,
mert a ház amit, építettek össze-
dől. Csatakos fundamentumra épí-

tették, rosszul alapozták meg, hit-
vány anyagot tettek bele, a sár, a
ragacs széthullott, a falak szét-
mállottak, összeomlott az egész.

Nem kőművesek ők! Nem érte-
nek ők az építéshez! Mindennek
mondhatják magukat — akár bo-
hócnak, zsonglórnak, utcacsprő-
nek, vagy cupringernek. — csak
éppen kőművesnek nem! Heroszt-
ratosi kezekkel nem lehet házat
építeni!

A csákányos tótok arra valóak,
hogy lebontsák lerombolják a régi
házakat, hogy eltüntessék a föld
színéről a történelem néma tanuit,
a beszélő köveket, a szent rudi-
ciókat, vele az eszméket és min-
dent, ahol, amiről és akiről apá-
ink beszéltek gondolkodtak, éltek,
alkottak... Ok nem csákányos-
tótok! A csákányostótok és köztük
olyan különbség van, mint az igazi
kőművesek és a vandálok között.
A csákányos tótok a rombolással
a haladás útját egyengetik, a ha-
ladást szolgálják, hogy helyet ad-
janak új épületeknek, új eszmék-
nek; az ő rombolásuk ellenben
utjába áll a haladásnak, ahol ők
rombolnak, ott nem épül többé
semmi. Es ők nem csak házakat
rombolnak, ők nemcsak az igaz-
ság és az észszerűség antik bús-
tyait bontogatják szét, hanem min-
denkinek szellemét, eszménye-
ket, vallást, erkölcsöt, szellemet!
Es ölnék is, gyujtogatnak is!

Herosztatosi kezekkel csak
rombolni lehet, gyujtogatni, olajat
önteni a világégésbe, hogy még
magasabbra szökjön a láng, hogy
a még meglevőket is felgyújtsa
elméjje.

Ami rosszul számított a Machi-
avelli divantanácsa; a „libre
penseur” levitáinak hamis prófé-
ciái és üres frázisai; ma a tények
által, a világháború által, mint
következmény által megismerte
az emberiség. Az álca lehullott. A
zavarosban haladás és a gyujto-
gatás nem sikerült úgy, ahogy ők
gondolták. Tétlen érték őket, ki-
nyomozták az egész bünszövegete-
zetet. Meglepi adatok kerültek
nyilvánosságra: A világháború
mögött, a vérnek és a mérszár-
nak orgiái mögött a szabadkő-
művesség union sacrée-ja áll! Pórére
vetkőzve állanak a szekta tagjai
Európa és az egész világ előtt;
zörög a csontjuk, remegnek, fáz-
nak, vitustáncot járnak, csikor-
gatják a fogalkat, mint prédát
szalasztott éhes farkasok! Igen, a
szabadkőművesség a rendezője en-
nek a néri látványnak, a libre
penseur-ök, állnak a diplomáciai
mérlegkőnyhák szennyes, tartogató
fazeái mellett, ők keverik a mérg-
et az emberiség italába, ők
uszították reánk bravóiakat a pro-
gresszió jelvényével a mellükön, de
nem a progresszió szolgálatában,
hanem a rombolás, gyujtogatás és
a tömeggyilkosság szolgálatában.
A progresszió csak „Deckmantel”,
a lényeg a destrukció!

(Folyt. köv.)

HIREK.

— Katonai kitüntetések. Ho-
hár József, Kercselics János VI.
csendőrkörületbeli címzetes őrm-
esterek koronás ezüst érdem-
keresztet, a vitézségi érem szal-
lagján, Dancsa Ignác, Kleiber
József címzetes őrmesterek, Dáni-
el Pál, Nott Mihály, Reneser
Mihály népfelkelők, Bencsik Mi-
hály címzetes tizedes, Maronyi
Ferenc, Gesa Mózes, Károlyi
József, Gyurffy Ferenc népfel-
kelők a 17 VII. népfelkelő zászló-
lójánál, másodosztályú ezüst
vitézségi érmét. Szenczi Fördös
Gyula hadapród, Baranyai Ló-
rinc hadapródjelölt, Rác Lajos
szakaszvezető, Dénes Sándor
címzetes, őrmester, Molnár Pé-
ter őrzető, Máté János címze-
tes tizedes, Leopold János cím-
zetes szakaszvezető, Antal István
őrmester, Gábor Gyula címzetes
szakaszvezető, Szauer Henrik,
Horváth József népfelkelők,
Hollend István, Nemes József
őrzető, Kiss József címzetes
őrmester, Klein Károly, Bruck-
ner János, Fisler Ferenc, Grä-
zer József népfelkelők, Pech
Jakab címzetes szakaszvezető,
Bilicz János, Waier Antal címz.
őrzető, Horváth József III.
Bence István tizedesek, Weisz
József, Winer György, Paksi
József, Wink József, Nagy Józ-
sef III, Csorkuja Albert, Pui
Gergely népfelkelők, Lőrinczi
Lajos szakaszvezető, Radó János
tizedes, valamennyien a
17 VII. népfelkelő zászlójánál
bronz vitézségi érmét kaptak.

— Dr. Prohászka Ottokár
hadihárvaháza Kégl Dezsóné
300 koronát adományozott.
Eddigi gyűjtésünk 91686 21 K.
300

összesen 91986 21 K.

— A pogácsa. A pogácsa felhi-
vásnak is meglelt a kivált érdem-
ménye. 28 hatalmas ládával vitték
behozá kedden este a frontra, hogy
a város és a vármegye vezetői,
akik az olasz frontra utaztak, meg-
vendégeljék vele a mi 17-es kato-
náinkat. A pogácsa felhívásnak a
vármegyében is szép eredménye
volt. Így Adony község maga 2700
darabot küldött. Ha nem ilyen hir-
telen történik az utazás, annyi po-
gácsát sültöttek volna katonáink-
nak, hogy hét száma ehettek volna
behozá. Megfigyeltünk egy pár ese-
tet, hogy kik vitték pogácsát a vá-
rmegyébe. Láttunk például egy
szegény öreg asszonyt, mindössze
30 korona hadiségeje van fia után,
ebből tengei életét, de azért kül-
dött pogácsát a katonáknak. A kö-
nyeink csurdultak ki, mikor a po-
gácsával kezében láttuk. Es elgon-
dolkoztunk: Istenem, hány-dédel-
getett gyermeke a háborúnak ez-
rekben uszik, jó módban él, gaz-
dagszik, de nem jutott eszébe egy
kis pogácsát sütni azoknak, akik a

vértüket ontják érte messze földön
az ő vogyonáért is. Aztán elgon-
dolkoztunk még sok mindenről.
Sok minden felett eltöprengtünk,
amint a pogácsa vivőket néztük.
Most csak azt üzenjük a mi
katonáinknak, hogy jó étvágygal
egyék a hazait s jusson eszükbe,
hogy abból a pogácsából sokat
azok küldtek, akik maguk is po-
gácsára szorultak. A vármegyéből
a következő községek küldtek po-
gácsát: Dunapentele, Rácalmás,
Kajászószénpéteri, Adony, Kisrád,
Fehérvárcsurgó, Aba, Erd, Sóska,
Polgárdi, Pettend, Verence, Nyek,
Iváncsa, Pusztaszabolcs, Kálor, Isz-
kaszentgyörgy, Nagyparkuta, Száz-
halombatta és Lajos telep, ösze-
sen 25600 darab pogácsa gyűlt
össze, amelyből Székeshérvár
3198 darabot süttött. Cigaretta, do-
hány, cukorka is összegyűlt egy
ládával.

— Ujburgonyát ajánlanak. A fő-
városi városi burgonyaközpontja új
burgonyát ajánl Székeshérvárnak.
Ha egészséges viszonyok volnának
nálunk, a város önmagát láthatná
el az ilyen élelmickekkel, még a
legközelebbi behozatalra is alig
szoruló. Székeshérvárnak jelen-
tős kertgazdasága lehetne, amely
kis kincsbánya lehetne a kert-
gazdasággal foglalkozóknak.

— A pünkösdi vasárnapi kerü-
tünnepekre a következő adomá-
nyok érkeztek: Szabados Mik-
lósné 4 darab nyereseménytárgy,
Grünfeld Pálné 4 darab, Ke-
reszturi Sándorné 3 darab, Si-
mon György 10 darab, Kőkner
József 70 darab, Rechnitzer So-
ma 30 darab, dr. Kovács Zoltá-
nné 17 darab, Egy névtelen 2
darab, Vigyázó Imre 6 darab,
Kövács Antal 5 darab, Erlich
Miksné 2 darab, Vértessy
Józsefné 5 darab, Vértessy
Aranka 2 darab, Ullmann Imre
52 darab, Vidor Testvérek 5 do-

Csütörtökön, június 7-én:

Psilander legújabb szen-
zációs alakítása
NORDISK FILM!

A westendei rejtély.
Kémtörténet 3 felvonásban.

A KIS CUKROS.
Vigjáték 2 felvonásban.

Főszereplők: Frits Petersen és
Henri Seemaun

Remek kiegészítő műsor.

Előadások fél 7 és 9 órakor.
Rendes helyárak.

Fűzőim, melyek pontos méretek

Kalap-ujdonságok naponta érkeznek.

alapján vannak elkészítve, a legolcsóbb ártól a legfinomabb
minőségig vannak raktáron.

Radó női divat különlegességek fizetés
Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

boz cukor, Gerő Jakabné 5 darab, Szigethy Testvérek 3 darab, Egy névtelen 2 darab, Özv. Stecina Lajosné 10 darab, Hoffmann Ignác 5 darab, Koronafi Károly 3 darab, Frankl Lijót 50 darab, Korai Artur 25 darab, Gerendai Gyula 6 darab, Heumann József 24 darab, Veisz Jakab 12 darab, Rudbányai Imre 12 darab, Egy névtelen 1 darab, Gebauer Testvérek 20 darab nyeresémi tárgya, amelyért ezton is hálás köszönetet mond a Hadsegélyző.

— **Tejpancsolók.** Hasztalan minden érlyes intézkedés, a tejpancsolók fajtát még sem lehet kiirtani. Ahol elmúlt a felkiismeret, ott már a törvény szigorja sem használ. Szerdán ismét több tejhamisítót és árdágítót kellett a rendőrfőkapitányságnak megbüntetni. Pluhai Máttyás (szárazréti lakos) gorombabodított a rendőrről, amikor tejsajtát akart tőle venni. A kihágási tárgyaláson hasznolóképen viselkedett, amiért 140 koronára ítélték. Brunner Jánosné (Sörpince-utca) tejszóra miatt 30 koronára büntették. Özv. Tőke Andrásné (Zámoly-utca) fölözött tejért 50 koronára büntették. Molnár Jánosné (Demkőhegy) hamisított tejet hozott forgalomba, 50 korona büntetést kapott. Mohácsi Istvánné (Vendel-utca) lefőlözte a tejet, 100 koronára ítélték érte.

— **Az Urania a hadijótékony-ság szolgálatában.** Fekete Géza az Urania a színház tulajdonosa a háboru alatt már sokszor tanulejét adta hadijótékony-ságának. A többi közt csak azt említjük meg, hogy a hadikórházak katonáinak állandóan ingyen hamentet enged. Fekete Géza most a Hadsegélyző támogatására is a legnagyobb készséggel vállalkozott. Havonként egy előadást rendez a Hadsegélyző céljaira. Az első ilyen jótékony-célú előadást folyó hó 9-én, pénteken rendez, amelyre különösen felhívjuk a közönség figyelmét. Háborus célt szolgál, aki pénteken moziba megy.

— **Az új vaspénz.** A kormány tudvalevően elhatározta, hogy az aprópénzhiányon vaspénzek kibocsátásával fog segíteni. Az új vaspénz, mint értesültünk, elkészült s néhány nap mulva forgalomba is hozzák. Egyelőre csak 10 és 20 filléréket vertek vasból. A formájuk teljesen olyan, mint a nikkel pénzék. A vaspénzeket a rozsdásodás ellen egy ujjonnan fölalt szerral vonják be. Annyi vaspénzt bocsájtanak most ki, amennyi nikkelpénzt ugyanakkor hadicélokra kivonnak a forgalomból.

— **Süt emény, tortakészítését is kéri a jölelki háziasszonyoktól a pünkösti vasár napi kerti ünnepélyre.** A szíves adományokat szombattól vasárnap délig kéri a Hadsegélyzőbe elvenni. Aki ajándékozni szán dékóznak, jelentse be előre, hogy hirlapilag nyugtázhassák.

— **Zsebmetszés.** Lurja Berta pénztárcáját a szerdai hetivásáron elcsépte, a rendőrség azonban elcsépte a zsebmetszőt, aki a kihallgatások Gál Máriaának nevezte magát. Notárius zsebmetsző. Névbe mondása is hamis, rendszerint más nevet használ valahányszor fölűncsípik a tolvajságon.

— **A gyufauszora ellen.** Az utolsó heteiben a gyufa skatulyájának ára 5—6 fillerre ugrott föl egyes helyeken. Amikor a közönség emiatt zúgolódni kezdett, az eladók azzal nyugtázták meg, hogy a gyufakartelt okolták a hallatlan drágulásért. A gyufakartelt ugyan több ízben kinyilatkoztatta, hogy az indokolatlan uszora nem az ő lelkét nyomja, hanem egyes kiárúsítókét, — de a tiltakozás semmit se használt. Most aztán a kartel tényleg beigazolta, hogy az uszoraért nem felelős. A gyufaközpont ugyanis kijelentette, hogy a kiscsinyben való elárúsítók közül csak azoknak ad gyufát, akik kötelezettséget vállaltak, hogy egy skatulya svédgyufáért nem kérnek többet 4 fillernél. Jó lesz tehát, ha a közönség ezt tudomásul veszi s aki még csekélyt is drágábban adja a svédgyufát, azt följelenti a gyufaközpontnál.

— **Egy ezüst cigarettatárcáca G. B. monogrammal,** amely a tulajdonosának kedves emlék, a Lövész-kerttől a Deák Ferenc utca, Alagi Deszölöképen viselkedett, amiért 140 koronára ítélték. Brunner Jánosné (Sörpince-utca) tejszóra miatt 30 koronára büntették. Özv. Tőke Andrásné (Zámoly-utca) fölözött tejért 50 koronára büntették. Molnár Jánosné (Demkőhegy) hamisított tejet hozott forgalomba, 50 korona büntetést kapott. Mohácsi Istvánné (Vendel-utca) lefőlözte a tejet, 100 koronára ítélték érte.

— **Bojtorjánhajszesz korpasodás,** hajhullás ellen kitűnően bevált szer, üvegei 1 korona 30 fillér. Kapható Szűcs Róbert Magyar Koroná győgszertárában Kossuth-u. sarkán.

— **Crème de lactaine saját nemében páratlan hatású arcárcsépítő,** finomító készítmény, ezen tejkrem teljesen ártalmatlan, a bőrt egyszerűen használat után bársny puhává teszi, pattanásokat, szepilőket, májfoltokat gyorsan elmulasztja. Kapható Szűcs Róbert Magyar Koroná győgszertárában Kossuth-utca sarkán. Ára 1 kor. 20 fillér.

— **Nagyszerű újítás folytán gyermekfölvételek a legsikerültebben készülnék VIRAG műtermében Rákóczi-utca 5. Szőlő-egységes árák. Telefon 334.**

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR HADIÁRVÁHÁZ

ügét segíti elő, ha Ottokár-lelvélzáró bélyeget használ, amely a kiadóhivatalban kapható.

Az Apolló mozgozsinház hírei.

— **Pallander az Apollóban.** Az Apolló-színház szerdai és csütörtöki másorán „A westendei rejtelme” című 3 felvonásos szenzációs sikerült dráma szerepel, melynek vezető szerepét Pallander személyesíti ki ezutal nem szerelm, hanem bűntügyi történet keretében mutatkozik be a közönségnek. Egy gonosztevő, aki a megszólalásig hasonlít hozzá, felhasználja e körülményt, merényletet követ el követ el ellene, hogy a családához férközzék. A cselekménynek ez a magva rendkívül érdekes és izgalmas helyzetet teremt. A választékos műsor egyik vonzó részét „A kis cukros” című 2 felvonásos poinspás vigjáték képezi. Előadások fél 7 és 9 órákor. Rendes helyárak.

Vendéglősök szikvizgyára csekély óvadékkal

üzemvezetőt keres.

Javadalma 2000 K fizetés, lakás, világítás. Szakmabeli munkaképes rokkant katona előnyben részesül. Ajánlatok Fekete Géza szövetségzeti elnökhöz nyujtandók be.

APRÓHIRDETÉSEK.

— **Mihályi József Sándor kárpi-tos.** Buda-ut 6.

— **Kiadóhivatalunkban** délutánként napi 3—4 órai munkára felölt egyén (esetleg rokkant katona) alkalmazást nyerhet. Jelentkezni lehet a kiadóhivatalban.

— **Két nyolc hónapos és két negy-hónapos malac eladó,** Olaj u. 65. sz.

— **Eladó** circa 100 métermázsza elsőrendű vasut mellett termett széna. Áránját kérétek a következő címre: Piros Géza, Fehérvárcsurgó.

— **Egy mindenese felvétetik Kümmel kertészetében.**

— **Kifutófiúk felvétetnek** Knazovitzky divatruházában.

— **Házvezetőnőnek** ajánkozik plébániára, vagy magányos arhoz jó családból való középkorú leány főzésben és háztartásban teljesen jártas. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

— **Keresek** egy jó házból való fiut pincér-tanulónak azonnali belépésre. Rédei vendéglős Kossuth-u. 14.

— **Tanulót** felvesz az Egyházmegyei Könyvnyomda, Szt. István-tér 1. sz.

— **Dreher sörraktarhoz** egy pincérkezelő, azonnali belépésre fölvetetik. Aki ebben a minőségben már alkalmazva volt, erőnyben részesül.

— **Kisebb-nagyobb cserép** hályhák a Magyar Király szállodában nagyon olcsón-eladók. Ugyanott száraz faltörmelék ingyen elvihető.

— **Mindenese felvétetik** Schnetzer üvegkereskedésében, Szőgyényi Marich-utca. Rokkantak előnyben részesültek.

— **Munkásliányok** felvétetnek Haggenmacher sörtelenen Fazekas u. 6.

— **A Stappay-féle imák és énekek** kaphatók Horváthné és Rónainé papirkereskedésében 50 és 70 filléres árban.

— **Nemes száméca,** nyári fejessalata (Május királynoje és kiváló fajú paradicsom palánta kapható) Széchenyi-utca 26.

HÁBORUS EMLÉKBÉLYEGEK!

EGY FÉL ÍV ára pedig 1 KOR. 20 FILLÉR.

A Katholikus Sajtóegyesület levélzáró bélyegeinek harmadik sorozata a Budapestben tartott könyörgő körmenetről készült 24 fényképfelvétellel. A pénz előzetes beküldése ellenében rendelhető,

— **az egész ív 120, a fél ív 60 bélyeget tartalmaz.** Több ív, vagy több fél ív rendelésekor különféle színek csomagoltatnak. — Rendeljen belüli utalványon és a szelvényen jelezze, hogy „levélzáró bélyegeket” kíván.

— **A második sorozat bélyegei még korlátozott mennyiségben rendelhető meg,** a rendelésor azonban feltüntetendő, hogy a második sorozat bélyegeit kéri.

A pénz előre beküldendő! Hitel nincs! Utánvét nincs!

Saját kávépörköldő
naponta friss pörköltkávét
1 kiló kávépörkölt 4 K.
egy kiló pörköltkávét
13 koronától kapható
Deutsch Aladár
fűszerüzletében Buzapiac 5.

Telefon 233. — Tefon 233.

Szerdán és csütörtökön,
június hó 7. és 8-án:
Carmi Mária
főszereplésével
Delta sugarak
Dráma 4 felvonásban.
Nagyszabású pótműsor.
Háborus ujdonságok.
Előadások 7 és 9 órákor.
Rendes helyárak.

UJ LAP
pártokon felül álló keresztény-szociális irányú politikai napilap, amely az egész országban elterjedt és mindennap kézzel jelenik meg 6 oldal tartalommal, amelyben minden hírt hoz röviden, főlésséges szószaporítás nélkül.

UJ LAP a keresztény magyar népek és társadalomnak minden erkölcsi és gazdasági érdekét felkarolja és védi anélkül, hogy a jogos-teljesítést megsértené. A politikája hazafias és magyar, anélkül, hogy tulhangos, de üres szólamokkal dolgozna.

UJ LAP független lap, amely semmiféle érdekcsoportnak szekerét nem tolja. Az erkölcsatlenséget és visszaélést ostorozza, de nem izgat osztálygyűlöletre. A szociális és gazdasági bajokat a keresztény világ-nézet elvei szerint akarja megoldani.

UJ LAP minden előfizetőjének és olvasójának minden ügyben teljesen díjtalanul ad tanácsot, felvilágosítást és utbaigazítást és minden nap az útleletekben és a Fejermegyei Napló utasítójánál 4 fillérért kapható.